

Завдання
II (районного) етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

Шифр _____

1	2	3	4	Усього

5 клас

1. Напишіть творчу роботу з теми «Чому Тараса Шевченка вважають видатним українцем?». Обсяг – 10–12 речень.

2. Запишіть назви (або перший рядок) п'яти відомих вам творів Тараса Шевченка.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

3. Традиційно Шевченковими днями в Україні вважають 9 і 10 березня. Але є в нашому календарі ще одне Шевченківське свято – 22 травня. Які події пов'язані з цими трьома датами?

9 березня _____

10 березня _____

22 травня _____

4. Запишіть речення, знявши риски, вставивши, де потрібно, пропущені букви та розділові знаки.

1. Не/вм..рає душа наша не/вм..рає воля.

2. Наша дума наша пісня не/вмре не/загине... От де люди наша слава слава України!

3. І ож..ве добра слава слава України...

4. Обн..міться ж брати мої молю вас благаю!

**Завдання II (районного) етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка**

Шифр _____

1	2	3	4	Усього

6 клас

1. Поміркуйте, що означає заклик Тараса Шевченка «...і чужому научитись, й свого не цуратись»? Напишіть творчу роботу з теми «Чого вчить творчість Тараса Шевченка». Висловіть своє ставлення до творів поета, називайте їх. Обсяг роботи – 12–15 речень.

2. Перепишіть, виправляючи помилки. Поставте розділові знаки.

Ми цуємо духовне багатство його творчого світу захоплюємо моральною принциповістю та багатьма іншими дорогоцінними якостями. Але чи завжди можемо собі уявити, скільки це коштувало боротьби болю мужності сили волі честоти й доброти? (За І. Дзюбою).

3. Із якого твору Т. Шевченка наведений уривок (вказіть назву)?

А туман, неначе ворог,
Закриває море
І хмароньку рожевую,
І тьму за собою
Розстилає туман сивий,
І тьмою німою
Оповіє тобі душу...

Назва твору: _____

4. Що можна побачити та почути, уявляючи зміст вірша «Садок вишневий коло хати...»? Назвіть якомога більше зорових і слухових образів, наявних у цій поезії.

Зорові: _____

Слухові: _____

4. Укажіть назви творів, із яких наведено цитати:

- А) Отак тая чорнобрива
 Плакала, співала...
 І на диво серед поля
 Тополею стала...

Назва: _____

- Б) Поглянув я на ягнята —
 Не мої ягнята!
 Обернувся я на хати —
 Нема в мене хати!
 Не дав мені Бог нічого!..
 І хлинули сльози,
 Тяжкі сльози!..

Назва: _____

5. Поставте розділові знаки.

Бо не лише в творах Шевченка а майже на кожній сторінці його «Щоденника» і в усіх спогадах і працях про нього бачимо ми докази його особистої цивільної відваги гаряче бажання бачити таку відвагу у своєму оточенні та найбільшу погорду, яку диктувала йому його шляхетна прямолінійна вдача до всіх партачів життя... (О. Теліга).

**Завдання II (районного) етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка**

Шифр _____

1	2	3	4	5	Усього

9 клас

1. Поміркуйте, чому экс-президент США Джон Кеннеді сказав про Тараса Шевченка: «Його творчість є благородною частиною нашої історичної спадщини». Чию спадщину мав на увазі політик? Свої міркування висловіть у формі твору-роздуму (обсяг – 1–1,5 стор.; стиль – публіцистичний). Ілюструйте свої аргументи прикладами з творчості Т. Шевченка.

2. Укажіть назви творів, із яких наведено цитати:

А) Одну сльозу з очей карих —
І... пан над панами!..

Назва: _____

Б) Не вертаються три брати,
По світу блукають,
А три шляхи широкії
Терном заростають.

Назва: _____

В) І не пом'яне батько з сином,
Не скаже синові: — Молись,
Молися, сину, за Україну
Його замучили колись...

Назва: _____

3. Заповніть пропуски, поставте розділові знаки. Числа запишіть словами.

До викуплення Шевченка з кріпацтва причетно чимало видатних культурних діячів український письменник Євген _____ професор Академії мистецтв Олексій _____ та інші. Проте центральну роль у цьому процесі відіграв художник _____, який намалював портрет російського поета _____.

Завдання II (районного) етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Шифр _____

1	2	3	4	Усього

10 клас

1. Напишіть твір-роздум, епіграфом до якого візьміть слова экс-президента США Дуайта Ейзенгауера: «Шевченко так промовисто висловив невмирущу рішучість людини боротися за волю та її незгасну віру в кінцеву перемогу». Оформіть належним чином епіграф. Наводьте приклади з творів Т. Шевченка, використовуйте доречні мовленнєві конструкції. Обсяг – 1,5–2 сторінки, стиль – публіцистичний.

2. Дайте короткі відповіді на запитання.

А) Одна з відомих наукових біографій Тараса Шевченка, написана видатним українським письменником і громадським діячем Олександром Кониським, мала назву «Тарас Шевченко-Грушівський. Хроніка його життя». Чому в назві у поета подвійне прізвище?

Б) Після закінчення Академії мистецтв Тараса Шевченка було запрошено на посаду викладача Київського університету. Який предмет повинен був викладати в університеті Т. Шевченко?

В) Ця людина походила зі славетного (колись кріпацького) роду – із роду перших українських промисловців-цукрозаводчиків і селекціонерів. Був він також і відомим меценатом: саме його коштом видано Шевченків «Кобзар» 1860 р. Назвіть ім'я та прізвище мецената.

Г) Укажіть назву поезії Тараса Шевченка, що починається іменами двох видатних учених (перший – представник античної науки, автор одного із законів фізики; другий – науковець часів Відродження, який довів правильність геліоцентричної теорії будови сонячної системи).

Ґ) Хто з відомих українських письменників перекладав твори Т. Шевченка німецькою мовою? Назвіть ім'я та прізвище.

Д) Укажіть назву твору Т. Шевченка, у якому є сцена «генерального мордобиття» (І. Франко).

Завдання II (районного) етапу
VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка

Шифр _____

1	2	3	4	5	Усього

11 клас

1. Прочитайте наведений текст.

«Покалічена цензурою і впень закобзарена суспільством поезія Шевченка обернулася в вельмишановну, але майже мертву реліквію, а образ Шевченка сплотився і завмер народницькою іконою...» (Є. Маланюк).

Підтримайте або заперечте думку, означену в цитаті. Сформулюйте тезу, наведіть два – три переконливі аргументи. Проілюструйте Ваші міркування посиланнями на приклади з творів Т. Шевченка чи текстів про нього, історичними фактами або випадками з життя. Сформулюйте висновки. Використовуйте доречні для твору-роздуму мовленнєві конструкції. Обсяг – 1,5–2 сторінки, стиль – публіцистичний.

2. Дайте короткі відповіді на запитання.

1) Хто з художників – товаришів Тараса Шевченка – проілюстрував перше видання «Кобзаря» (1840)? Назвіть ім'я та прізвище.

2) Цей відомий композитор і співак, автор першої української опери, був щирим другом Т. Шевченка, не раз допомагав йому під час заслання, листувався і зустрічався з поетом; присвятив письменникові свою пісню, що стала народною, – «Стоїть явір над водою». Назвіть ім'я та прізвище цієї людини.

3) Цю пам'ятку давньої української літератури Тарас Шевченко мав намір перекласти українською в повному обсязі, але встиг відтворити рідною мовою лише два уривки з неї. Як називається ця пам'ятка?

4) Славетний індійський письменник Рабіндранат Тагор мав у своїй книгозбірні примірник «Кобзаря». А надіслав йому цю книгу в подарунок усесвітньо відомий український учений-філолог, поліглот, історик, сходознавець, письменник і перекладач, один із засновників Всеукраїнської академії наук, а також активний популяризатор творів Т. Шевченка, збирач народних пісень і легенд про нього. Назвіть ім'я та прізвище цієї людини.

5) У середині XIX ст. дві вулиці Києва, як пояснював це народ, було названо на честь побратимів, видатних українців – Тараса Шевченка й Пантелеймона Куліша. Як називаються ці вулиці?

6) Один із найвидатніших австрійських поетів XX ст. у 1900 р. відвідав Україну, написав ряд творів під враженням від цієї мандрівки, мав у своїй бібліотеці примірник «Кобзаря» російською мовою. Огляд посмертної маски Т. Шевченка надихнув його на написання вірша «Смерть поета». Назвіть ім'я та прізвище цієї людини.

7) У початковому варіанті слова з послання «До Основ'яненка» («Наша дума, наша пісня // Не вмере, не загине... // От де, люде, наша слава // Слава України...») звучали інакше. Запишіть, як звучав перший рядок наведеної в дужках цитати в первісному варіанті.

8) Вихід у світ Шевченкового «Кобзаря» 1840 р. профінансував український поміщик, гімназійний товариш Миколи Гоголя. Назвіть його ім'я та прізвище.

3. Запишіть якомога більше назв повістей Тараса Шевченка.

4. Укажіть назви творів, із яких наведено цитати:

А) Я умерла

Зимою під тинном,

А весною процвіла я

Цвітом при долині,

Цвітом білим, як сніг, білим!

Назва: _____

Б) Сонце гріє, вітер віє

З поля на долину,

Над водою гне вербою

Червону калину;

На калині одиноке

Гніздечко гойдає...

Назва: _____

В) І в темній темниці

Мене, вольного гетьмана,

Голодом замучив

У кайданах.

Назва: _____

Г) То й побачите, що ось що

Ваші славні Брути:

Раби, подножки, грязь Москви,

Варшавське сміття — ваші пани

Ясновельможнії гетьмани.

Назва: _____

5. Поставте розділові знаки.

Бувши плоттю від плоті і кров'ю від крові свого багатостраждального народу безмежно люблячи його і належачи йому всією своєю істотою Шевченко не приймав у ньому те що було виховано століттями соціального поневолення і національного розтління. Та Шевченко належить не лише Україні всьому світові бо коли дивитися прицільніше його поезія збагачує не лише націю а й усе людство (За І. Дзюбою).